

Egenfinansiering av vissa behandlingar vid Fertilitetsenheten på Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avslå förslaget att Fertilitetsenheten vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge mot egenfinansiering skall få utföra sådana IVF-behandlingar som privata kliniker av medicinska skäl inte kan utföra.

att uppvakta regeringen om framtagande av en nationell policy kring IVF-vårdens alla delar inklusive förebyggande åtgärder vad avser miljöexponeringar och levnadsvanor.

I Stockholms läns landsting har hittills par haft rätt till två försök med landstingsfinansiering. Vi har drivit frågan att denna rätt ska utökas till tre försök. Den andra september i år togs ett beslut i hälso- och sjukvårdsnämnden att ändra reglerna till tre försök. Där togs även ett beslut att tjänstemännen ska arbeta fram ett förslag på hur jämlikhet för lesbiska respektive heterosexuella par ska garanteras samtidigt som deras olika förutsättningar beaktas. Viktigt här är att beakta möjlighet till IVF-behandling så att barnet kan få ett syskon.

Beslutet att tillåta tre landstingsfinansierade försök har sannolikt större betydelse än det aktuella förslaget för de allra flesta par. Vid tidigare gällande regler om berättigande till endast två behandlingar uppnådde 20-30 par om året inte önskat resultat, enligt uppgift från Fertilitetsenheten. Det vore bra att nu först utreda vilken effekt höjningen till tre försök ger. De par som fortfarande efter tre försök inte uppnår önskat resultat är kanske mer betjänta av andra lösningar än en generell möjlighet till egenfinansierade behandlingar.

Landstinget bör också undersöka möjligheterna att inkludera IVF-verksamheten i vårdgarantin för att säkerställa att alla par får hjälp i tid. Vi har därför yrkat på att Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning får i uppdrag att utreda de ekonomiska och praktiska konsekvenserna, i synnerhet gällande spermie- och äggdonationer, av att införa IVF-behandlingar i vårdgarantin.

Det liggande förslaget till beslut om egenfinansiering andas inte omtanke om de ofrivilligt barnlösa par som behöver mer avancerade IVF-behandlingar, utan syftar snarare till att på olika sätt öppna upp för privat finansierad vård på våra akutsjukhus.

2008-11-18

För övrigt anser vi det önskvärt att det utarbetas en nationell policy kring IVF-vården för att säkerställa att alla patienter, oavsett vilket landsting man bor i, får likvärdig vård. I en sådan policy ska även ingå krav på förebyggande åtgärder mot ofrivillig barnlöshet. Det är hög tid att systematiskt angripa de orsaker i miljö, livsvillkor och livsstil som vi idag känner till eller befarar ger fertilitetsproblem. Därtill behövs mer forskning som är orsaksinriktad och som har förebyggande fokus.

Särskilt viktigt i det miljömedicinska arbetet är att begränsa spridningen av långlivade giftiga ämnen och kemikalier, där särskilt de hormonstörande, östrogenliknande syntetiska ämnena sätts i samband med missbildningar i könsorganen, nedsatt spermiekvalitet och påverkan på reproduktionsförmågan. En annan exponering som relativt nyligen har visat sig påverka spermernas kvalitet är elektromagnetisk strålning/elektromagnetiska fält från mobiltelefoner och andra trådlösa kommunikationssystem.